

KẾ HOẠCH
Hoạt động dự phòng và kiểm soát ung thư cổ tử cung năm 2023

Thực hiện Kế hoạch số 4735/KH-UBND ngày 31/12/2019 của UBND tỉnh về dự phòng và kiểm soát ung thư cổ tử cung trên địa bàn tỉnh Bắc Giang giai đoạn 2020-2025, Sở Y tế xây dựng Kế hoạch hoạt động dự phòng và kiểm soát ung thư cổ tử cung năm 2023, cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Tăng cường triển khai các biện pháp dự phòng, sàng lọc và kiểm soát ung thư cổ tử cung (UTCTC) thông qua các hoạt động truyền thông, giáo dục nâng cao nhận thức của người dân, cộng đồng và cán bộ y tế về nguy cơ, hậu quả mắc bệnh và các biện pháp dự phòng, sàng lọc và kiểm soát UTCTC.

- Tăng cường các hoạt động dự phòng, sàng lọc phát hiện sớm các trường hợp có tổn thương tiền ung thư/UTCTC để điều trị kịp thời, nhằm giảm tỷ lệ mắc mới và tử vong do UTCTC ở phụ nữ.

2. Yêu cầu

- Công tác dự phòng, sàng lọc và kiểm soát ung thư cổ tử cung (UTCTC) phải được thực hiện thường xuyên, gắn với các hoạt động chăm sóc sức khỏe sinh sản đang triển khai tại tuyến tỉnh, huyện, xã.

- Các hoạt động truyền thông thu hút được sự tham gia, phối hợp của các đoàn thể, cơ quan truyền thông tại các địa phương.

- Các hoạt động dự phòng UTCTC thực hiện theo hướng dẫn chuyên môn của Bộ Y tế tại Quyết định số 2402/QĐ-BYT ngày 10/6/2019 về “Hướng dẫn dự phòng và kiểm soát ung thư cổ tử cung”.

3. Các chỉ tiêu thực hiện

- 100% bệnh viện tuyến tỉnh và 40% Trung tâm y tế tuyến huyện triển khai xét nghiệm tế bào cổ tử cung.

- 50% Trạm y tế tuyến xã triển khai quan sát cổ tử cung với acid acetic.

- Trên 3.000 phụ nữ từ 30-54 tuổi được khám sàng lọc phát hiện UTCTC.

- Trên 8.000 trẻ em gái và phụ nữ được tiêm phòng HPV.

- 80% các trường hợp phát hiện có tổn thương tiền ung thư/UTCTC được xử lý đúng hướng dẫn về chuyên môn.

II. NỘI DUNG TRIỂN KHAI

1. Công tác lãnh đạo, tổ chức, quản lý

- Tăng cường các hoạt động lồng ghép, đưa các chỉ tiêu chuyên môn về dự phòng, kiểm soát UTCTC vào Kế hoạch công tác chăm sóc sức khỏe bà mẹ, trẻ em năm 2023 để tổ chức triển khai thực hiện.

- Tổ chức kiểm tra, giám sát hỗ trợ công tác dự phòng, kiểm soát UTCTC tại các tuyến; thực hiện tốt công tác thống kê, báo cáo các chỉ số hoạt động dự phòng, kiểm soát UTCTC, làm căn cứ để xây dựng kế hoạch tại các đơn vị.

2. Công tác truyền thông, giáo dục

- Triển khai hoạt động thông tin, giáo dục, truyền thông nâng cao nhận thức của người dân, cộng đồng và cán bộ y tế về nguy cơ mắc, tác nhân gây UTCTC, cách phòng tránh, lợi ích của việc phát hiện sớm và can thiệp điều trị kịp thời; lồng ghép trong các hoạt động chăm sóc sức khỏe bà mẹ, trẻ em đang triển khai tại địa phương, đơn vị.

- Tăng cường phối hợp với các cơ quan truyền thông tại địa phương để đa dạng hóa các hình thức truyền thông. Nâng cao năng lực truyền thông trực tiếp cho đội ngũ người cung cấp dịch vụ ở các tuyến, kết hợp giữa truyền thông tại cộng đồng và truyền thông tại cơ sở cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe bà mẹ, trẻ em tại các đơn vị.

- Phối hợp với ban, ngành, đoàn thể, các tổ chức chính trị, xã hội, tổ chức truyền thông đến nhóm đối tượng đích là nữ học sinh trung học cơ sở/trung học phổ thông, giáo viên, phụ huynh học sinh, phụ nữ độ tuổi từ 30-54.

3. Đào tạo, tập huấn cho cán bộ y tế về dự phòng và kiểm soát UTCTC

Tiếp tục rà soát, tập huấn bổ sung cho cán bộ y tế kiến thức chuyên môn về dự phòng, kiểm soát UTCTC; cử cán bộ đi đào tạo tại Trung ương về kỹ thuật xét nghiệm tế bào học, mô bệnh học cổ tử cung, xét nghiệm HPV, soi cổ tử cung, kỹ thuật điều trị tổn thương tiền ung thư (*đốt điện, đốt laser, áp lạnh...*), điều trị và chăm sóc giảm nhẹ, kiểm soát cơ đau cho bệnh nhân UTCTC.

4. Triển khai dự phòng UTCTC cấp 1, 2, 3 tại cơ sở y tế

- **Dự phòng cấp 1 (tiêm phòng vắc xin HPV):** Tăng cường triển khai tư vấn, tiêm phòng vắc xin HPV cho đối tượng trẻ em gái và phụ nữ tuổi từ 9-26 tuổi (ưu tiên độ tuổi 9-14, tuổi trước quan hệ tình dục) tại các điểm tiêm chủng dịch vụ tuyến tỉnh, các huyện, thành phố.

- **Dự phòng cấp 2 (sàng lọc và điều trị tiền UTCTC):** Các cơ sở y tế chủ động nâng cấp cơ sở vật chất, bổ sung trang thiết bị, đào tạo kỹ thuật cho cán bộ y tế để triển khai các biện pháp dự phòng cấp 2, cụ thể:

+ *Triển khai các dịch vụ khám sàng lọc:* khám sàng lọc phát hiện tổn thương tiền ung thư/UTCTC bằng các phương pháp như: tế bào học cổ tử cung,

quan sát cổ tử cung với acid axetic (VIA) hoặc xét nghiệm HPV cổ tử cung (xét nghiệm nhanh HPV, xét nghiệm định týp HPV nguy cơ cao: 16,18), cho phụ nữ độ tuổi 21- 65, ưu tiên độ tuổi 30-54; lồng ghép khám sàng lọc phát hiện tổn thương tiền ung thư/UTCTC với các hoạt động chăm sóc sức khỏe sinh sản khác như: làm mẹ an toàn, phòng chống nhiễm khuẩn đường sinh sản/nhiễm khuẩn lây truyền qua đường tình dục, HIV/AIDS, các bệnh không lây nhiễm, tiêm chủng... để tăng hiệu quả và giảm chi phí.

+ *Triển khai kỹ thuật chẩn đoán tổn thương tiền ung thư/UTCTC như: Soi cổ tử cung, sinh thiết làm xét nghiệm mô học...*

+ *Triển khai kỹ thuật điều trị các tổn thương cổ tử cung: Điều trị một số tổn thương lành tính như lộ tuyến và tổn thương tiền ung thư (CIN 2, CIN 3), tránh sự hình thành và tiến triển đến UTCTC xâm lấn. Các phương pháp điều trị bao gồm: đốt điện, đốt laser, áp lạnh, khoét chóp (*bằng dao mổ, dao điện, tia laser, vòng điện LEEP*)*

- **Dự phòng cấp 3 (điều trị ung thư xâm lấn và chăm sóc giảm nhẹ):** Nâng cao hiệu quả công tác điều trị UTCTC tại các bệnh viện chuyên khoa tuyến tỉnh, đảm bảo có sự kết nối giữa các bệnh viện để thống nhất các tiêu chuẩn điều trị; phát hiện và điều trị ung thư xâm lấn hoặc ung thư giai đoạn cuối; triển khai các dịch vụ chăm sóc giảm nhẹ, kiểm soát cơn đau và hỗ trợ tâm lý cho bệnh nhân UTCTC và người nhà bệnh nhân.

5. Giám sát, theo dõi và đánh giá

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát hỗ trợ các hoạt động dự phòng, kiểm soát UTCTC, giám sát việc tuân thủ các quy trình, hướng dẫn chuyên môn kỹ thuật, đặc biệt là kỹ thuật quan sát cổ tử cung với acid axetic (VIA).

- Thực hiện tốt công tác ghi chép, thống kê, báo cáo các chỉ số về công tác chăm sóc sức khỏe sinh sản (trong đó có các chỉ số về khám sàng lọc UTCTC) theo Thông tư 37/2019/TT-BYT ngày 30/12/2019 của Bộ Y tế về chế độ báo cáo thông kê ngành y tế.

III. KINH PHÍ THỰC HIỆN

Từ nguồn ngân sách Sở Y tế đã giao cho các đơn vị năm 2023; kinh phí thực hiện Kế hoạch số 4735/KH-UBND ngày 31/12/2019 của Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Giang về dự phòng và kiểm soát ung thư cổ tử cung, giai đoạn 2020-2025 và nguồn kinh phí hợp pháp khác của các đơn vị.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng Nghiệp vụ Y

Tham mưu Giám đốc Sở Y tế xây dựng kế hoạch, đôn đốc các đơn vị trong ngành tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch dự phòng và kiểm soát ung thư cổ tử cung năm 2023; kiểm tra, giám sát việc thực hiện kế hoạch tại các đơn vị theo chức năng, nhiệm vụ được giao.

2. Trung tâm kiểm soát bệnh tật tỉnh

- Phối hợp với các cơ quan truyền thông và các đơn vị liên quan, triển khai các hoạt động truyền thông trên phương tiện thông tin đại chúng, các buổi truyền thông, tư vấn tại cộng đồng, tư vấn tại trường học, tại các khu công nghiệp... về dự phòng, kiểm soát ung thư cổ tử cung cho đối tượng đích là trẻ em gái, phụ nữ trong độ tuổi nguy cơ cao mắc UTCTC

- Rà soát, tập huấn bổ sung cho cán bộ y tế về kiến thức dự phòng, kiểm soát UTCTC, phòng chống các bệnh nhiễm khuẩn đường sinh sản/lây truyền qua đường tình dục; các phương pháp lấy bệnh phẩm tế bào học; kỹ thuật quan sát cổ tử cung với acid axetic (VIA)...

- Tổ chức các buổi khám sàng lọc UTCTC, xét nghiệm tế bào cổ tử cung cho đối tượng phụ nữ có nguy cơ cao tại cộng đồng, phát hiện sớm các trường hợp có tổn thương nghi ngờ để điều trị kịp thời.

- Tăng cường triển khai, phát triển kỹ thuật tế bào học, nhuộm theo phương pháp Papanicolaou; xét nghiệm HPV (xét nghiệm nhanh HPV, xét nghiệm định týp HPV 16,18 có nguy cơ gây ung thư cao); tăng cường tư vấn, cung cấp dịch vụ tiêm phòng HPV cho bé gái và phụ nữ tại phòng tiêm chủng dịch vụ của đơn vị.

- Giám sát, hỗ trợ công tác triển khai kế hoạch, chuyên môn, kỹ thuật dự phòng, kiểm soát UTCTC tại các tuyến; công tác thống kê, báo cáo kết quả thực hiện (theo biểu mẫu báo cáo công tác chăm sóc sức khỏe sinh sản). Tổng hợp, báo cáo kết quả thực hiện Kế hoạch trong toàn tỉnh về Sở Y tế và Bộ Y tế theo quy định.

3. Bệnh viện Sản Nhi, Bệnh viện Đa khoa tỉnh

- Đưa các chỉ tiêu phát triển kỹ thuật mới về dự phòng và kiểm soát UTCTC (dự phòng cấp 2,3) vào kế hoạch hoạt động của bệnh viện để triển khai thực hiện theo lộ trình, phù hợp với năng lực và phân tuyến kỹ thuật của bệnh viện.

- Đầu tư cơ sở vật chất, bổ sung trang thiết bị, sinh phẩm... triển khai kỹ thuật khám sàng lọc, chẩn đoán và điều trị tiền ung thư/UTCTC tại bệnh viện.

- Thường xuyên cập nhật kiến thức chuyên môn cho cán bộ y tế về dự phòng, kiểm soát UTCTC; cử cán bộ đi đào tạo kỹ thuật mới tại Trung ương để triển khai các phương pháp sàng lọc phát hiện, chẩn đoán, điều trị tổn thương tiền ung thư/UTCTC, điều trị ung thư xâm lấn và chăm sóc giảm nhẹ.

- Phát triển kỹ thuật xét nghiệm định týp HPV nguy cơ cao sinh ung thư, để sử dụng sàng lọc riêng biệt hoặc phối hợp, hỗ trợ cho phương pháp tế bào học, giúp tăng độ đặc hiệu trong chẩn đoán tổn thương tiền UTCTC.

- Tích cực triển khai khám sàng lọc phát hiện, chẩn đoán sớm tổn thương tiền ung thư cho phụ nữ đến khám tại bệnh viện (tế bào học, quan sát cổ tử cung với acid axetic, soi cổ tử cung, sinh thiết...); triển khai các kỹ thuật điều trị tiền ung thư/ung thư cổ tử cung (đốt điện, đốt laser, áp lạnh, khoét chóp...)

- Tổng hợp, báo cáo kết quả thực hiện về đầu mối là Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh để tổng hợp, báo cáo Sở Y tế và Bộ Y tế theo quy định.

4. Bệnh viện Ung bướu

Quan tâm đầu tư trang thiết bị, đào tạo kỹ thuật chuyên môn cho cán bộ y tế để thực hiện tốt công tác khám phát hiện, điều trị UTCTC xâm lấn hoặc ung thư giai đoạn cuối; triển khai các dịch vụ chăm sóc giảm nhẹ, kiểm soát cơn đau và hỗ trợ tâm lý cho bệnh nhân UTCTC và người nhà bệnh nhân; đảm bảo có sự kết nối giữa các bệnh viện để thống nhất các tiêu chuẩn phát hiện và điều trị.

5. TTYT các huyện, thành phố, các Khu công nghiệp

- Đưa các chỉ tiêu phát triển kỹ thuật mới về dự phòng và kiểm soát UTCTC (dự phòng cấp 1,2,3) vào kế hoạch hoạt động của Trung tâm để triển khai thực hiện theo lộ trình, phù hợp với năng lực và phân tuyến kỹ thuật của đơn vị; đầu tư trang thiết bị, cử cán bộ theo kíp đi đào tạo tại Trung ương các kỹ thuật sàng lọc như: tế bào học, VIA test; kỹ thuật chẩn đoán, điều trị tổn thương tiền ung thư/UTCTC (soi cổ tử cung, đốt điện, đốt laser, áp lạnh...).

- Lồng ghép các chỉ tiêu về dự phòng và kiểm soát UTCTC vào kế hoạch triển khai công tác chăm sóc sức khỏe sinh sản hàng năm, giao chỉ tiêu cho tuyến xã để phân đầu thực hiện; tích cực triển khai kỹ thuật quan sát cổ tử cung với acid axetic (VIA), kết hợp với khám phụ khoa cho phụ nữ tại Trung tâm Y tế và các Trạm y tế tuyến xã, phát hiện sớm dấu hiệu bất thường để chuyển tuyến kịp thời.

- Phối hợp với các cơ quan truyền thông, ban ngành, các đơn vị liên quan, tổ chức truyền thông về dự phòng, kiểm soát UTCTC, lồng ghép với công tác chăm sóc sức khỏe sinh sản; phối hợp tập huấn chuyên môn, cập nhật kiến thức dự phòng, kiểm soát UTCTC cho cán bộ y tế; phối hợp tổ chức khám sàng lọc UTCTC cho phụ nữ có nguy cơ cao tại cộng đồng.

- Tích cực triển khai khám sàng lọc phát hiện, chẩn đoán sớm tổn thương tiền ung thư cho phụ nữ đến khám tại Trung tâm bằng phương pháp VIA test, xét nghiệm tế bào cổ tử cung; tăng cường tư vấn, cung cấp dịch vụ tiêm phòng HPV cho bé gái và phụ nữ tại phòng tiêm chủng dịch vụ của Trung tâm.

- Triển khai kiểm tra, giám sát, hỗ trợ công tác chăm sóc sức khỏe sinh sản, việc kết hợp thực hiện test VIA trong khám phụ khoa tại tuyến xã.

- Tổng hợp, báo cáo kết quả thực hiện về Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh theo quy định.

6. Các Bệnh viện và Phòng khám đa khoa tư nhân:

- Cập nhật kiến thức chuyên môn cho cán bộ y tế về dự phòng và kiểm soát UTCTC; phát triển kỹ thuật mới về khám sàng lọc, chẩn đoán, điều trị các tổn thương cổ tử cung.

- Tăng cường tư vấn, xét nghiệm sàng lọc phát hiện, chẩn đoán sớm tổn thương tiền UTCTC cho phụ nữ đến khám phụ khoa.

- Tổng hợp, báo cáo kết quả thực hiện về Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh theo quy định.

Trên đây là Kế hoạch hoạt động dự phòng và kiểm soát ung thư cổ tử cung năm 2023 của Sở Y tế. Yêu cầu Thủ trưởng các đơn vị nghiêm túc triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Vụ Sức khỏe Bà mẹ- Trẻ em (b/c);
- UBND tỉnh (b/c);
- Lãnh đạo Sở (b/c);
- UBND các huyện, thành phố (p/h);
- Các BV: ĐK tỉnh, Sản Nhi, Ung bướu;
- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh;
- TTYT các huyện, TP, các KCN;
- Các BV và PKĐK tư nhân;
- Lưu: VT, NVY.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Thị Thu Hương